

Pasážník
Christoph Starke, Vídeň, kolem 1850
železo, mosaz, dřevo, optické sklo
Národní technické muzeum Praha, 35637

Slovo passage znamená ve francouzštině průchod, pasážník je průchodní stroj. Je to astronomický dalekohled s osou v rovině místního poledníku, linii spojující severní a jižní pól. Díky záměrnému kříži teleskopu měří astronom výšku průchodu hvězdy poledníkem a souběžně čas průchodu přesnými hodinami – chronometrem. Na poledníku dosahuje astronomické těleso nejvyššího bodu nad horizontem – kulminuje. Když prochází Slunce poledníkem je poledne, 12 hodin pravého místního času.

Přístroj vyrobila známá firma „Christoph Starke k. k. Polytechnisches Institut“ na univerzitě ve Vídni. Tento pasážník byl ve vybavení hvězdárny pražské polytechniky.